

CIJENA lista: U pretplati za čitavu god. K 36.—, za polugodište K 18.—, tromjesečno K 9.—, mjesečno K 3.00, u maloprodaji 12 fil. pojedini broj. OGLASI primaju se u upravi lista trg Cuztoza 1

Godina IV.

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 24. (D. u.) Službeno se javlja: Uspjeh na zapadu dozrijeva dalje. Na istoku i u Mijetačkoj ništa nova. — Poglavlja generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 24. (D. u.) Veliki glavni stan javlja: Zapadno bojište: Bitka je kod Monchy-Cambrai-St. Quentin-La Fere predobljena. Engleska treća i peta armada te dijelovi privedenih su francusko-amerikanskih pričuva bili potučeni i uz najteže gubitke bačeni natrag na Bapaume-Bouchavesnes, iza Somme između Peronne i Hama kao i na Chauny. Armada generala Otto v. Belowa zauzela je na juris uzvisine Monchy i južno od toga prenijela navalu preko Vancourta i Heninela na zapad. Sjeverozapadno od Bapaume stoji u borbi o treću neprijateljsku liniju. Jake su engleske protunavale bile odbijene. Armada je generala v. Marvitzza siljerala uzastopce potučeno neprijatelja i prodrla za njim u jakom prosljedovanju još u noći od 22. do 23. ožujka sve do treće neprijateljske postojanke u crtu Equaucourt-Murlu-Templeux-La Fosse-Bernes. Jučer je ujutro navalila ponovno na neprijatelja i potukla ga usprkos očajne protuobrane i trajnih neprijateljskih protunavala. Postignuta bje s lijevim navalnim krilom armade generala v. Belowa. Između Manaucourta i Peronne islile su si čete generala v. Kathena i v. Gontarda prolaz preko odsječka Tortille i stoje na bojištu bitke na Sommi u borbi oko Bouchavesnes. Mjesto je Peronne palo. Druge su divizije prodrle južno od toga mjesta sve do Somme. Već na večer 22. ožujka osvojila je oštro napredujuća armada generala v. Hutlera treću neprijateljsku postojanku, prodrla ju i prisilila neprijatelja na uzmak. U neumornom napredovanju stigli su zborovi generala v. Luettewilza i v. Oettingera do Somme. Ham je nakon ogorčene borbe pao u ruke naših pobjedonosnih četa. Engleske su se pričuve, koje su se u očajnoj navali bacile bile protiv njima, iskrvarile. Zborovi su generala v. Webera i v. Conta, te čete generala v. Gayla prekoračili nakon žestoke borbe kanal Crozat. One su smjesta bacile sa jugozapada na protunavalu dopremljene francuske, engleske i američanske pukovnije natrag na Chauny i u jugozapadnom smjeru. Čete su svih njemačkih plemena doprihlye stečenju ovog golemog uspjeha. Navalna se snaga pješadije nije mogla ničim natkriti. Pokazala je, što može njemačka hrabrost. Lagano, teško i najteže topništvo, idući naprijed bez odinora preko lijevkastog polja, znatno je doprineslo tomu, da se navala naše pješadije, koja je provaljivala unaprijed, podrži. Reflektori su učinili svoje. Pijoniri su se u borbi i svog posla pokazali na svom mjestu. Zračni letjaci i zrakoplovi donijeli su vodstvu dragocjenih vijesti. Naše su pobjedonosne skupine zračnih, lovnih i bojnih skupina imale u teškim borbama nadmoć u zraku i navaljivale na neprijateljske kolone, koje su se nalazile na uzmaku. Skupine motora i trenova radile su neumorno. Prometne su točke iza ledja protivnika bile ciljem naših zračnih skupina za bombardovanje, koje su djelovale noć na noć. Plijen je narasao preko 30.000 zarobljenika i 600 topova. Na mnogim mjestima ostale zapadne fronte traju topnički i izvidnički bojevi. — S ostalih bojišta ništa nova. — Ludendorff.

područja, što su prošle godine dobrovoljno prepustili neprijatelju, da skrate boju frontu. Uspjeh je bez sumnje silan i nadilazi sva očekivanja. Brojke narednih će dana preneraziti još u većoj mjeri javnost. Engleski izvještaji, koji su nekada bili tako točno i savjesno sastavljeni, ne sadržavaju više nikakvih konkretnih činjenica. Postali su mršavi, te se ne bave više sa pojedinostima. Iz tog se već daje naslućivati, da su pretrpjeli težak poraz. Doduše su i oni očekivali, da će Nijemcima uspjeti do neke mjere prva navala, očekivali su i oni početni uspjeh, ali nipošto se nijesu nadali, da će za tri dana Nijemci biti u stanju, da razbiju njihove obrambene uredjaje u tako velikoj dubini. Sve to kažemo, pošto mislimo, da se njemačka pobjeda neće ograničiti na 30.000 zarobljenika i na 600 zaplijenjenih topova, već da su te brojke bile već onda puno više, kad se je izdao njemački izvještaj, to jest, da se Englezi nijesu tako jeftino iskupili, te izgubili samo navedeni broj zarobljenika. Zanimivo je, što ističe engleski izvještaj, da su Nijemci naročito izvježbali čitave divizije za ovu silnu navalu, što opet dokazuje, kako savjesno pripremaju Nijemci svaki korak, što ga učine i kako si znadu zajamčiti sve prednosti dotjerane i savjesne organizacije, prema kojoj mase ne igraju nikakve uloge. Bitka nije naravski još dovršena. Kriza, koja je nastupala za Engleze na zapadu, doznat će na lice mjesta njihove pričuve ili vojsku za manevar, ako zalista postoji. — Premještanje pričuva i vojska na ugroženu frontu traje međutim uvijek nekoliko dana, a ovo je vrijeme u prilog njemačkim napadačima, koji će svakako sve pokušati, da sinro i zadnje odjele obrambene engleske vojske i da tako sprječie koncentraciju novih engleskih bojnih sila. Ide se za tim, da se dosadašnje taktičke uspjehe prodora iskoristi strateški, da se bez frontalne navale stavi izvan boja velike dijelove protivničke fronte, te ovim čisto vojničkim uspjesima zajamči trajnost zaposjednućem važnih točaka i uporišta, koja imaju važnost za nastavak rata.

Iz Rusije.

Zeneva, 21. Polag vijesti, stiglih u Pariz iz Tokla i Pekinga, postoji namjera, da se proglasi Vladivostok u neku ruku međunarodnom lukom, riječ „međunarodna“ u smislu da pripada sporazumu. Time se kuša pobiti protivština Wilsona protiv te nasilnoj mjeri.

Rotterdam, 21. „Nieuwe Rotterdamsche Courant“ javlja iz Londona: Dopisnik „Daily Chronicle“ brzojavlja iz Petrograda o položaju te kaže, da je moguće suradivanje boljševika sa alijancijama na vojničkom polju. Dopisnik kaže konačno: Zajednički nastup alijanca u ne samostojna intervencija zapada naišao bi na sudužno oduševljenje sviju rodoljubivih Rusa. Nastup bi morao međutim da uslijedi u line oslobođenja Rusije.

Topovska taneta i bombe na Pariz.

Pariz, 23. (D. u.) Havas. Službeno se javlja: Neprijatelj je počamši u 8 sati u jutro opstrijeljavao svaki četvrti sata Pariz iz dalekosežnog topa. Grad i okolice pogodile taneta od 24 cm. Ubijeno je oko 10 osoba, ranjeno oko 15. Spremaju se mjere protiv ovom tipu.

Pariz, 23. (D. u.) Prema posljednjim vijestima je dalekosežni top, koji je opstrijeljavao Pariz, pucao iz udaljenosti od oko 120 km. Nalazio se je od prilike 12 km za francuskom frontom.

Pariz, 23. (D. u.) Havas. Neko službeno izvješće javlja: U 8 sati i 20 časaka prije podne uspješno nekojim neprijateljskim letjalima, koja su veoma visoko letjela, te su prekoračila gradske linije i napala Pariz. Odmah su ih počela tjerati oklopljena letjela i letjela sa fronte. Na mnoge su točke bačene bombe, koje su zahtijevale nekoliko žrtava. Predsjednik republike i članovi vlade podjose prije podne na mjesto, kamo su pale bombe. Posjetili i djecu neke škole, koja se nalazi u podrumu; primljeni su pjevanjem marseljeze. U 4 sata i 20 časaka popodne prestadoše znakovi za alarm.

Pariz, 23. (D. u.) Havas. Službeno se javlja: Neprijateljska su letjela preletila u 8 sati i 40 časaka na večer naše linije te opstrijeljavahu mnoga mjesta za frontom, a da nijesu nanijela osobite štete. Do pariškog gradskog područja letjela nijesu prispjela.

Njemačka i Rusija.

Berlin, 23. (D. u.) Povodom po petrogradskoj brzojavnoj agenturi najavljenosti izjavi američanskog poslanika o njegovim stanovištu naprama ratifikaciji njemačko-ruskog mirovnog ugovora, poslala je njemačka vlada ovu bežičnu brzojavku ruskoj vladi: Carska vlada pod izvjesno očekuje, da će ruska vlada

ovoj izjavi, koja znači otvoreni izazov za nastavak rata protiv Njemačkoj, prema ugovoru sa središnjim vlastima pružiti doličan odgovor.

* Njemačka carica primila je sudeću brzojavku: Drago mi je, što Vam mogu javiti, da smo božjom pomoću pobijedili u bici kod Monchy-Cambrai-St. Quentin i La Fere. Bog nam je sjajno pomogao; neka nam i dalje pomaže. — Vilhelm.

* Proti podmornicama. U mornaričkom odsjeku francuske komore počeo je mornarički ministar opsežan izvještaj o brodovnom prostoru, kojim raspolaž: alijanci i o mjerama, koje je uprava francuske mornarice poduzela, da pooštri boj protiv podmornica.

Antanta i Nizozemska.

Amsterdam, 23. (D. u.) Prema nekoj Reutersovoj vijesti, poslao je engleski poslanik u Haagu nizozemskom vanjskom ministru pismo, u kojemu izjavlja, e su alijirske države mnijenja, da nizozemske ladje, koje se sada nalaze u njihovim lukama, ne odgovaraju posve onom brodovnom prostoru, koji su se nadali dobiti prema uvjetima zasnovanog sveopćeg utanačenja. S druge strane prekoračuju ladje, koje se nalaze u Nizozemskoj i na putu u Nizozemsku, brodovni prostor, koji je nuždan za uvoz u Nizozemsku i u nizozemske kolonije. Kad bi se vladama saveznih država dokazalo, da to nije istina, to će one pokriti manjak na nizozemskom brodovnom prostoru, čim im holandska vlada saopći, koliko iznaša brodovni prostor, koji se nalazi u Nizozemskoj ili na putu u Nizozemsku.

* Engleski izvještaj od 21. ožujka na večer. Danas ako 8 sati u jutro izveo je neprijatelj iza topničke paljbe na naše prednje položaje i na prostore daleko straga, moguću pješacku navalu na fronti od preko 50 milja od Oise u okolici od La Fere do rijeke Seneca kod Crisillesa. Demonstrativna je paljba neprijatelja uslijedila na općene dijelove fronte sjeverno od kanala La Bassee do odsjeka Ypern. Navala, o kojoj se je već odavno znalo, da se priprema, provedena je tijekom dana sa najvećom silom i odlučnošću. Tijekom boja probio se je neprijatelj kroz crte naših prednjih straža. Uspjelo mu je, da provali u naše bojne linije u nekojim odsjecima fronte. Navale, izvedene u širokim masama, stajale su neprijatelja teških gubitaka. Teški boj traje na čitavoj fronti. Ustanovile su se jake neprijateljske čete za pojačanje, koje su pridolazile za neprijateljskom frontom. Ustanovljene su već različite neprijateljske divizije, koje su bile posebno izvježbane za ovu navalu. Među ovima nalazi se također garda. Zaplijenjeni zemljevidi, na kojima su bili naznačeni nacrti neprijatelja, odavaju nam, da neprijatelj nije na nijednoj točki postigao svoju svrhu.

22. ožujka u jutro: Boj je trajao tijekom zadnje noći na čitavoj fronti između Oise i rijeke Seneca do kasnog sata. Naše čete odolijevaju neprijatelju u svojim bojnim linijama. Kod jučerašnjih su navala pružale gusto nagomilane neprijateljske čete dobar nišan našim puškama, mitraljezima i topništvu, čime su se naše čete dobro okoristile. Jutros se još nijesu razvili ozbiljni bojevi. Očekuju se još teški bojevi

22. ožujka, na večer: Jutros je obnovio neprijatelj gotovo na čitavoj fronti svoje veoma žestoke navale. Žestok se boj bje u bojnim linijama te traje još uvijek. Neprijatelj je na nekojim točkama uznapredovao. Na drugim smo mjestima suzbili neprijatelja sa protunavalama. Naše su gubici bili nesumnjivo znatni. Prema izvještajima sa sviju dijelova fronte su gubici neprijatelja trajno veoma teški. Neprijatelj napreduje svuda uz velike žrtve. Naše su se čete borile najvećim junaštvom. Bez razlike čina i jedinice pokazala se je svaka četa valjanom. U to doba je bitke teško istaknuti pojedine slučajeve. Vredno su ali junaštvo pokazale čete 24. divizije žilavom obranom Laverguiera i treća divizija, koja je održala svoj položaj kod Crisillesa i sjeverno od tog mjesta protiv opetovanim navalama. Veoma junački borila se također 51. divizija na cesti Bapaume-Cambrai protiv općovanim njemačkim navalama. Tijekom bitke smo ustanovili, da je neprijateljska navala bila započeta od 40 divizija te da je bila poduprta od brojne artilerije, među kojima su bile također austro-ugrske baterije. Različite daljnje njemačke divizije učestvovala su kasnije u boju i još daljnje dolaze na bojište. Očekuje se daljnje bojeve veoma teškog značaja.

* Rat na moru. Prema vijestima norveških listova bio je njemački parobrod „Valerie“, natovaren rudom, dne 20. t.m. zaplijenjen od nekog engleskog krstaša u fjordu West u norveškim vodama. Nadalje je njemački parobrod „Greif“ bio dne 19. t. mj. proganjan od nekog nepoznatog krstaša također.

u norveškim vodama. Njemački parobrod mogao je ali pobjeći u Bogo, otkuda je nastavio vožnju, zaštićen norveškim ratnim lađama.

* Prof. Lammasch iznosi u „Zeitu“, da je Friedjung informirao o poznatoj spomenici priv. docent bečke univerze dr. L. M. Hartmann, komu je on bio pokazao dotičnu spomenicu. Dalje iznosi, da je svrha spomenice borba protiv Naumannove „Srednje Europe“, koja bi samo opet ugrozila mir. On se zauzima za opći savez država — a ne samo Srednje Europe — i Austro-Ugarske bi javnom izjavom morala zapodjeiti takov pokret.

* Amerikanski ministar rata Baker je u petak posjetio belgijsku frontu, te je bio primljen od kralja Alberta, s kojim je imao duži razgovor.

* Talijanski izvještaj od 23. ožujka: Živahna izmjena vatre između naših predstraža i mnogobrojnih neprijateljskih izvidničkih patrulja na sjeveru doline Ledre i u dolini Lagarina, kao i između patrulja na malenom otoku Folina i istočno od Čava Zuccherina. Djelatnost je topničtva ostala umjerena, izuzevši na jednoj točki gorskog kraja, gdje je od vremena do vremena postajala jačom. Ljetači su bombardovali neprijateljske željezničke narednjaje u dolini Lagarina.

* Francuski izvještaj 23. ožujka po podne: Francuzi su odbili jake smjele navale južno od Juvincourta, u odsjecima Godata, sjeverno od Courcyja i sjeverno od Aisne. Neprijateljski odjel, koji su uznapredovali bili u obje ove posljednje točke, bili su po francuskim četama nakon žestoke borbe, koja je Nijemaca stajala osjetljivih žrtava, bačeni natrag. I u Champagni se je izjalovio pokušaj njemačke navale zapadno od brda Cornillet. Prilično živahni topnički bojevi u okolici brdina (?), te na nekim točkama na desnoj obali Moze i u Vouivre. — 22. ožujka na večer: Prije podne prilično opsežna djelatnost topničtva, koja je popodne porasla naročito na raznim točkama sjeverno od Chemin des Dames, kod Courcyja, kod La Pompelle i u Champagni. Južno od Moronvillersa ostadoše bez uspjeha tri neprijateljska pothvata sjeverno od Somoina i istočno od Mont Tetonu. Sa ostale fronte nema ništa da se javi. Iza bojeva sa našim ljetalima uništena su dno 21. t. mj. 2 neprijateljska ljetala, dok su 4 neprijateljska ljetala bila teško oštećena. Osim toga su naši obrambeni topovi sastrijelili 3 neprijateljska ljetala.

* Engleski izvještaj 23. ožujka u jutro. Teška je borba potrajala sve do kasnih sati u noći na čitavoj bojni frontu. Tečajem popodneva su bile provedene snažne neprijateljske navale s velikim masama pješadije i topništva. One su prodrle naš obrambeni sustav zapadno od Stonetina. Naše su se čete na ovom dijelu bojne fronte povukle natrag u dobrom redu poprileko kroz opustošeno područje, da pripreme nove postojanke dalje zapadno. Naše čete na sjevernom dijelu bojne fronte drže svoje postojanke. Veoma teška borba sa svježim bojnim silama napreduje sve više.

* Iz Španjolske. Pošto nije bilo moguće postići sporazum, da se stvori novi kabinet te je bila kriza postala upravo opasnom, uspjelo je kralju, da sklone vodeće političare stranaka, da sastave nacionalno ministarstvo pod predsjedništvom Maure. U ministarstvu sjedi također vojda katalonskih regionalista Francisco Cambo, kao ministar za javne radnje, i grof Romanones kao ministar pravosuđa. Program vlade opsiže vojničke reforme, amnestiju, nacrt o reformi komore i proračun za godinu 1919. Kad se je u noći doznalo za rješenje krize, primila je množica ljudi, koja je čekala na odluku, vijest sa poklicima na Španjolsku i na kralja. Jutarnje novine izjavljuju jednodušno, da je sastavom ministarstva spašena zemlja od katastrofe.

Iz slavenskog svijeta.

Slovenske žene i djevojke za ujedinjenje Jugoslavena. „Slovenski Narod“ donosi ovaj proglas: „Slovenske narodne žene i djevojke izjavljamo, da smo dušom i tijelom za svibanjsku deklaraciju Jugoslavenkog kluba, te tražimo ujedinjenje našega slovensko-hrvatsko-srpskog naroda. U užasnoj nam vojni krvare naša srca iz hiljadu rana, na bojištima padaju nam supružnici, sinovi, oževi, braća i zaručnici, doma nas pritišće bijeda i trpljenje naših obitelji. Naše suze, naše tuge i naše muke ne smiju da ostanu uzaludne. Svoju bol stavljamo na oltar domovine. Suze i bol slovenskih majki, žena i kćeri zajedno sa krvlju naših muževaneka iskupje našem narodu slobodu. Zaveđajući se svojim dužnostima, kao štitičicu domaćeg ognjišta tražimo u svojem imenu, u imenu svojih dragih na bojištima, u imenu svoje djece za sav naš mli narod ujedinjenje, samostalnost i neodvisnost. Hoćemo, da naša djeca budu slobodni državljani slobodne Jugoslavije. Pozdravljamo naše narodne zastupnike u Jugoslavenkom klubu. Izričemo im naše priznanje za dosljedni i neustrašivi rad u smislu deklaracije, te duboko osudjujemo svako kršenje jugoslavenke solidarnosti, kao narodno izdajstvo. Iz dna srca želimo si slovenske žene mir. Istiniti će ali mir donijeti našem narodu ujedinjenu Jugoslaviju, kakvu je traže naši zastupnici u svojoj

deklaraciji“. — Tako su se izjavile slovenske žene za narodno ujedinjenje, te sakupile na stotinljada potpisa za naš narodni spas, za našu budućnost. I naše ponosite Istranke neka se sjete, da su i one Jugoslavenke, da je također njihova dužnost raditi za narodnu slobodu, kako su već nekoje naš uzornim marom započele. Rade li za svoj narod, radit će za sebe, za svoju djecu i za svoju unučad. Ostavimo li neslobodni, robovat ćemo dalje, trošit u ponižujućem radu u prilog tuđinca naše najbolje sile i propast duševno i materijalno. Bijeda, koja nas najviše tlačiti, tlačiti će nas još dalje i mjesto radosne i sretnje budućnosti pune sunca i nade, doč će doba uništavanja i trovanja jugoslavenkog žiteljstva, bit će naš udes — udes američkih Indijanaca ili afričkih crnaca.

Budućnost Dalmacije. Profesor dr. Pavle Lammasch, Bečlija, napisao je u sarajevskom listu „Bosnišche Post“ zanimljiv uvodnik o budućnosti Dalmacije. Naglasio, da je dunavska monarkija za pravnike prava zbirka rariteta, među kojima je najčudniji kuriozitet položaj Dalmacije, nastavlja doslovce: „Dalmatinci tvrde, da su oni uza sve domisljate raspre o državopravnom položaju došli na rub gospodarske propasti, budući da je Austrija Dalmaciju izrabljivala kao prekomorsku koloniju i za zemlju nije ništa učinila. U tome imade istine i neistine. Dalmacija je istom mirom u Campoformu u godini 1797, pripala habsburškoj kući. Ona vuče lozu iz mletačke ostavštine. Od godine 1805. do 1814. pripadala je ona Napoleonovom kraljevstvu Iliriji. Dalmatinci tvrde, da je francuski maršal Marmont u ovo devet godina više učinio za kulturni napredak zemlje, negoli Austrija u čitavom jednom vijeku. Prilicijeda se, kako je car Franjo I., kad je pohodio zemlju i kad je na sva pitanja, ko je ovu ili onu dobru uredbu izveo, ko je posargradio ceste i luke, uvijek dobivao odgovor: „Francuzi“, na svoj suhi sarkastički način primjetilo: „Schad, dass nit länger dag'blieben san“. Pisac nadalje govori, kako je bez ikakva amala projekt, da Nijemci sa svojim kolonijama poplave Dalmaciju i tako tamo učvrste svoju vlast, jer je u jednu ruku zemlja veoma siromašna, a u drugu ruku stanovništvo bi Dalmacije iz mržnje Nijemcima na svakom koraku bacalo batinu među noge. Bolje je, da ta batina odleti pod noge Madžarima. Pisac dakle konstatira, da je do sada prema prekomorskoj koloniji, koja se zove Dalmacija, sa strane Austrije vodjena takova gospodarska politika, da je ona postala oglodana kost, koja se eventualno može predati na milostivo žvakanje Madžarima. Mi priznajemo, da je ovaj bečki profesor iskreno i otvoreno nabrojio smrtnu grijehu, koji su učinjeni na Dalmaciji. (Zaplijenjeno.) Mi međutim svečano protestiramo protiv toga, da nas uvrste u red prekomorskih kolonija, da postanemo šahovske figure spretnih Igrača. Jugoslavenko se pitanje ne će riješiti na ovaj način. Dalmatinski je problem samo jedan dio jugoslavenškoga problema i zato je njegovo rješenje nemoguće bez rješenja čitavoga jugoslavenškoga problema. Polovično rješenje ostat će samo polovično i radjat će i dalje krizama i trzavicama. Ko samo jednim okom pogleda na kartu, opazit će, da Dalmacija nema gotovo nikakove vrijednosti bez jakoga zaledja, da će njezine luke i dalje ostati mrtve, njezina trgovina upravo mizerabilna, dokle se god ne riješi pitanje zaledja. Jadranski je problem usko svezan sa problemom Bosne, Hercegovine, Hrvatske i drugih slavenskih zemalja, koje se oslanjaju na more i koje po svom geografskom položaju traže razvitak prema moru. Nekada je Dalmacija činila centum našega političkoga i gospodarskoga narodnoga života. Radi mletačke prevlasti i radi turskih navala odmicao se taj centum sve jače od mora i popio se prema unutrašnjosti. Ako se i ne će možda opetovati ovaj tljek historije, ako i nije sudjeno Dalmaciji, da postane centumom našega hrvatskoga narodnoga života, ono svakako stoji, da će ona biti naša žila kucavica. („Novine“)

Domace vijesti.

Poplavljanje djece za našu srednju školu. Svi roditelji, koji namjeravaju poslati svoju djecu u srednju školu, moraju prijaviti svoju djecu u upravi našeg lista i to svaki dan od 5 do 7 poslije podne.

Zaštita protiv neprijateljskih ljetalica. Kuće u ulici br. 192, 194, 196 i 202, koje su do sad služile kao skloništa protiv navali neprijateljskih ljetalica, bit će uporabljene u drugu svrhu, te prema tomu gube za ove kuće izdane crvene i žute legitimacije svoju valjanost. Posjednici takovih legitimacija mogu prema tomu kod redarst. odjela danomice od 9 do 12 sati dopodne tražiti nova skloništa. Nadalje se obznanjuje, da će se u prošloj godini izdanim legitimacijama izdavati legitimacije samo još za ova skloništa: Tvrdja Monvidal, 29 crvenih, 16 žutih; pješaska vojarna: 19 crvenih, 5 žutih; realka: 13 crvenih i 14 žutih; vojarna mornarice: 25 crvenih i 8 žutih; Cassoni Vecchi: 9 crv. bez žutih; domobranska vojarna: 4 žute; strojarska škola: 1 žuta; škola u S. Martino: 5 žutih; kuća broj 203 u ulici S. Polcarpo: 3 crvene; utvrda S. Giorgio: 10 cr-

venih: Kaverne al Ponte: 96 žutih; špilja M. Paradiso: 10 crvenih, 30 žutih; svratište Riviera: 2 žute; skladište piva Dreher: 3 žute; ulica Ottilia br: 9: 3 žute; kuća Benussi: 13 crvenih, 2 žute. — Veći je broj crvenih iskaznica izdan za to, što je mnogo osoba, koje su imale pravo na nje, otputo- iz Pule.

Prodaja ribe. U slučaju, da prispije riba, prodavat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imaju danas vlasnici karata počevši od broja 3401.

Dnevne vijesti.

Za deklaraciju. „Novine“ donose: Svećenstvo i učiteljstvo općine Tinjan u Istri bez iznimke i čitavo skoro pučanstvo, što je još ispačeno i istradano, osta na rodnoj grudi obojeg spola, najtoplije zahvaljuje Njegovoj Svetosti papi Benediktu XV. na osobitom zauzimanju oko uspostave trajnog i općenitog mira među zaraćenim narodima na načelima kršćanske pravednosti i ljubavi, kaošto i Njegovu Veličanstvu našem miroljubivom vladaru Karlu I. Najtoplije se također zahvaljujemo južnoslavenkom klubu na carevinskom vijeću i njegovu predsjedniku na nesebičnom i zamjernom radu koji pojedinač, toliko čitavoga kluba i izrazujemo istom potpunom i neograničeno povjerenje. Kao minimalni program naših opravdanih narodnih težnja usvajamo u cjelosti deklaraciju od 30. svibnja 1917. zahtijevajući na temelju prava samoodređenja naroda, da se čim prije otргnuta uda patničkog i zatiranog ali jedinstvenog naroda Hrvata, Slovenaca i Srba sjedine u jedno tijelo u okviru austro-ugarake monarkije pot mogućnim žezlom Hapsburgovaca. — Uskocijima iz južnoslavenškoga kluba i narodnim malodušnicima prezir i samostal — Tinjan, početkom ožujka 1918. Josip Kraljić, župnik. Liberat Sloković, župnik. Nikola Zugelj, župnik. Petar Bolentić, nadučitelj. Dragutin Lukež, nadučitelj. Josip Gržinić, nadučitelj. Emilija Paglavac, učiteljica. Stjepka Skert, učiteljica. Emica Sterniša, učiteljica. Ida Trampus, učiteljica i još oko 1200 drugih potpisa.

Proslava Preradovićeve stogodišnjice u Vojakom-Opatiji. U utorak 19. o. mj. proslavili su vojasko-opatijski Hrvati i ostali Jugoslaveni na dostojan način uspomenu na pjesnika Velikana. Posebni odbor priredio je taj dan u večer u dvorani hotela Lakner svečanu akademiju. Na istoj je naš omljitelj književnik Viktor Car Emiň držao prekrasno predavanje o životu i djelima velikog proroka našeg ujedinjenja, naše slobode. Njegova se je vatrena pjesnička riječ duboko dojmila slušateljstva, koje bijaše dupkom naprnilo prostranu dvoranu. Nakon predavanja deklamovala je gđica Marija Jurković upravo savršeno Preradovićevu pjesmu „Rodu o jeziku“. Nakon deklamacije otpjevao je mješovitli zbor pod ravnanjem našega vrijednoga i neumornog Matetića poznatu Preradovićevu: „Bože živi blagoslovi“. Slušateljstvo je svaku točku programa nagradilo oduševljenim odobravanjem. Pjevački zbor morade ponoviti svoju pjesmu. Na koncu programa zaori dvoranom „Lijepa naša“ i „Oj Hrvati“, koje pjesme zapjevaše i pjevači i slušateljstvo, svi razdragani uzvisenim mislima istaknutim i u predavanju i u pjesmama. Na akademiji vidjesmo razne rodoljube iz Kastva i susjednih Matulja i Mihotića. Na ulaznici ubralo se oko 400 K u korist naše družbe. Ovom proslavom ne samo, da se na dostojan način odužismo uspomeni velikog našeg Preradovića, nego crpismo također nove snage, nove pobude za buduće borbe. Čvrsto odlučismo pod nikoli uvjet odustati od zahtjeva ujedinjenja našeg troimenog naroda. Što nas budu više proganjali, što nas budu jače tlačili, tim oduševljenije, tim hrabrije borit ćemo se za naše narodne ideale: Ujedinjenje i slobodu. („Prim. Nov.“)

Slovensko kazalište u Trstu. „Edinost“ javlja, da je dramatično društvo u Trstu počelo opet poslovati. U narednoj će sezoni započeti opet redovitim predstavama.

Mali oglasnik

Politeama Ciscutti

Današ u ponedjeljak, dne 25. III. kinematografske predstave sa ovim programom:

Tajna grada Clauden.

Detektivski film u 3 čina sa Ritom Clermont u glavnoj ulozi.

Albert bez gornjeg tijela.

Saloigra u 1 činu sa Albertom Paullgom u glavnoj ulozi.

Početak predstava: 2, 3:30, 5 i 6:30 po podne.

Ulazne cijene za ovaj film: ulaznica za prizemlje i lože K 1.—, lože K 2.—, naslonjač K —60, galerija K —40.

Samo za odrasle i Novo za Pulu!

U trgovini pokušava, Fil. Šarbanča. u Sližanskoj ulici, prodaje se novo pripjelo pokušstvo.

Velik izbor listovnog papira

u mapama i kutijama preporuča

Jos. Krmpotić — Pula.

Pečatni vosak

dobiva se kod tvrdke

Papirnoća J. KRMPOTIĆ — Pula

Oglasujte u „Hrvatskom Listu“!

POJE... CIJENA listu... za čitavu go... za polugodi... tromjesečno... sečno K 3-60... daji 12 kl... OGLASI pr... upravi lista... godina... Beč... padu nijes... prodiranje... glavica gen... Be r k... stana služb... pristeljona... nerala pl. B... prijatelja u... zborovi gen... u ogrorčeni... položaje su... generala G... neprijatelja... valama slo... neprijateljs... mnogobroj... cesta, koje... proti našim... odluču u p... povukoše p... paume pad... razvijaju za... Neprijatelj... radoše. St... padožešta... nasljednik... pođ Hamon... pobjedonos... na visine z... engleske p... Na večer... Sommom i... produće d... čvrsto izgr... padnom br... Englezi, Fr... područje... Aumonta. J... pješadijske... protunavala... progonećim... uzničućim... card i Char... strijeljavali... gubici van... 21. t. mj. o... pregledati... lenika, mu... strojnih pu... velike zalih... istočno od... dalje topov... nova. — L... Bitka... Bapauma i... Chaunya. E... staru obran... na Sommi... što su Engl... uzmak na s... Peronnea i... korače rije... uznapredov... Na toj su t... amerikanske... valama osp... Uopće se o... uzimaju sv... dalo suditi... pričuve. Pi... akcijama isk... sile, koja i... njemački na... * Franc... žestoke su... od Juvincou... ručju šume... u smjeru na... kopf Živahan... 24. ožuj... mjenjajuće s... privremeno... desnom brlje... zovvaux i m... * Franc... neprijateljska... cuskju frontu... da se po mo... duna. Neprij... stinom, da s... amnožutom... tumjere.